

Bildande av naturreservatet STÄNGSLET i Rättviks kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Reservatets slutliga gränser utmärks i fält.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se föreskrifter).

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Stängslet
Kommun	Rättvik
Län	Dalarna
NVR id	2045690
Natura 2000-beteckning	Saknas – området ingår ej i Natura 2000
Lägesbeskrivning	Reservatet ligger öster om sjön Norra Ockran, 3,5 km öster om Kärvsåsens by
Naturgeografisk region	Vågig bergkullterräng
Huvudsaklig karaktär	Bördig sluttning med löv och gran
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län
Fastigheter	Boda 8:18 – Staten Boda 2:10 - Privat Kärvsåsen 24:2 - Privat Kärvsåsen 31:8 - Privat Kärvsåsen 73:2 - Privat Kärvsåsen 93:1 - Privat Osmundsberg 1:38 - Privat
Rättigheter	Servitut för traktorväg, vattenkälla och ledning – till förmån för Kärvsåsen 3:20 och 3:12, belastande Kärvsåsen 24:2.
Lantmäteriärende - inmätning	W06545
Areal	Total areal: 37,8 ha Landareal: 37,8 ha Produktiv skogsmark: 34 ha

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara dess biologiska mångfald och värdefulla naturmiljöer. Dessa utgörs primärt av äldre granskogar och, i norr, sena lövsuccessioner med en frodig markflora. Ett annat syfte är att nyskapa lövrik, äldre skog, på de ytor som avverkades i början av 2000-talet. Ett underordnat syfte är även att erbjuda friluftslivet ett naturskönt område att besöka.

Syftet ska tillgodoses genom:

- Reservatets skogar och naturtyper i huvudsak får utvecklas fritt.
- Bortgallring av yngre gran i reservatets norra delar, dels för att bibehålla det stora inslaget av äldre löv men också för att gynna markfloran.
- I de delar som idag utgörs av ungskog ska en aktiv skötsel bedrivas för att gynna det löv som spontant kommit upp.
- Reservatet ska tillgängliggöras för allmänheten, men på ett sätt som visar hänsyn till den fritidsbebyggelse som finns i området.

Föreskrifter

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

A Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägaren och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten med följande undantag:
 - Fastigheterna Kärvsåsen 3:20 och 3:12 har rätt till vattentäkt på fastigheten Kärvsåsen 24:2 se kartan i bilaga 3, samt att underhålla den mindre fördämning där vattentäkten sker,
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle, med följande undantag:
 - Rójning av grenar och sly för att kunna se rågångsmarkeringar är tillåtet,
 - Med Länsstyrelsens tillstånd får träd avverkas eller beskäras, om de riskerar att skada hus eller annan anläggning i, eller utanför, reservatet,
3. gödsla, återföra aska eller använda bekämpningsmedel,
4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning med följande undantag:
 - Vid jaktpass får enklare tillfälliga konstruktioner av naturmaterial uppföras,

5. plantera in växter, djur eller andra organismer,
6. framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag:
 - Transportera ut älg, björn, hjort eller vildsvin med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation,
 - För tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärendet. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen,
7. bedriva jakt med fälla, inklusive snara, med följande undantag:
 - Jakt med minkfällor är tillåtet,
8. utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka/samla djur till vissa platser, med följande undantag:
 - Lämna kvar räntan efter skjutet vilt.

B Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av reservatet, uppsättning av skyltar, anläggande av parkeringsplats, leder och rastplatser för friluftslivets behov,
2. skötsel och restaurering genom bortgallring av gran, frihuggning av lövträd eller stängsling för att hindra viltbete. De områden där nämnda åtgärder ska vidtas i framgår av kartan i bilaga 3,
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och reservatets syfte.

C Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Föreskrifterna under punkten C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte utnyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda, stående eller omkull fallna, träd, stubbar och buskar med följande undantag:
 - Nyttjarna av fastigheterna Kärvsåsen 3:20, 3:12 och 83:1, samt förvaltarna av skoterleden genom området, har rätt hålla de stigar och leder som avbildas på kartan i bilaga 3 fria från nedfallna träd,
 - Med Länsstyrelsens tillstånd får träd avverkas eller beskäras om de riskerar att skada hus eller annan anläggning, i eller utanför reservatet,

2. framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag:
 - Framföra skoter då marken är snötäckt på den markerade skoterled som avbildas på kartan i bilaga 3,
 - Nyttjare av de fritidshus som finns markerade på kartan i bilaga 3 får köra snöskoter genom reservatet då marken är snötäckt,
 - Med Länsstyrelsens tillstånd får nyttjare till de fritidshus som finns markerade på bilaga 3, köra till och från dessa under barmarksperioden,

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur,
4. genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet och andra större eller återkommande organiserade arrangemang,

Generella undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för reservatets vård och skötsel, samt uppföljning av bevarandemål och åtgärder, och som framgår av föreskrifterna under B. Föreskrifterna gäller ej tjänstemän från länsstyrelsen i samband med tillsynsuppdrag. Vidare ska föreskrifterna heller inte utgöra hinder för normalt underhåll av den väg som löper öster om reservatet, se bilaga 3.

Motiv och förtydliganden till föreskrifter

I *punkterna A1; A2; A3; A5; C1; och C3* förbjuds sådana aktiviteter som kan störa den naturliga utvecklingen hos vegetationstyper och naturskogens växter och djur.

Undantaget under *A1*, som tillåter vattentäkt på Kärvsåsen 24:2, motiveras av att denna bedöms ha lite påverkan på reservatet och är av stor vikt för ägarna av Kärvsåsen 3:20 och 3:12, varav den första även har servitut därtill. En mindre damm är skapad vid platsen för vattentäkten och för att inte underhåll av denna ska förhindras genom reservatsföreskriften är detta omnämnt i undantaget.

I *punkt A2* förbjuds markägare och andra rättighetsinnehavare att genomföra avverkningar och skogsskötselåtgärder, och i *C1* förbjuds allmänheten att förorsaka skada på levande och döda träd, buskar och stubbar. Skogens träd, levande som döda, är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas och får därför inte skadas.

Denna föreskrift innebär att bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Undantaget under A2 som tillåter viss siktröjning längs intrångsersatta fastigheter motiveras av att den intrångsersatta markägaren ska kunna se och upprätthålla gränserna för sitt innehav, om så önskas.

Undantagen under A2 och C1 som tillåter avverkning eller beskärning av träd som riskerar att skada byggnader motiveras av att det i direkt anslutning till reservatet, men utanför detsamma, finns ett antal fritidshus. I flera fall ligger dessa mycket nära reservatsgränsen.

Generellt bör en husägare i första hand kontakta reservatsförvaltaren för att hantera sådana träd. Undantaget under A2 och C1 tillåter dock även att den som äger huset, eller marken där riskträdet står, att utföra dessa åtgärder. Dock under förutsättning att tillstånd först sökts från Länsstyrelsen. Det undantag under C1 som tillåter nyttjarna av fritidshusen, och snöskoterklubben, att hålla vissa stigar och leder fria från nedfallna träd motiveras av att detta är nödvändigt för framkomligheten och att påverkan på reservatet blir försumbar. Träd som tas ned, eller lågor som upparbetas, ska inte transporteras bort utan lämnas kvar på plats för att bidra till naturvärdena.

I punkt A3 framgår det att man inte får sprida aska i reservatet. Förbudet avser askåterföring av biobränsle och gäller inte spridning av kremeringsaska, då detta anses ha försumbar påverkan på naturmiljön.

I punkt A4 förbjuds nyanläggning av alla slags anläggningar. Detta inkluderar jakttorn och jaktpass av permanent typ med väggar, tak eller dylikt. Enkla tillfälliga konstruktioner vid jaktpass av "naturmateriel" dvs. av standardtyp med slator/granris eller mobila tak/vindskydd som endast används under själva jakten får dock skapas. Jaktpass inklusive eventuella skjutvinklar får markeras diskret, exempelvis med märkt småfågelholk i naturmateriel.

I punkt A5 förbjuds inplantering av växter, djur och andra organismer. Inplantering av främmande organismer i reservatet kan störa den naturliga utvecklingen av de vegetationstyper och det växt- och djurliv som reservatet syftar till att främja.

I punkt A6 och C2 förbjuds terrängkörning. Terrängkörning med motordrivna fordon ger vegetations- och markskador, särskilt om tunga fordon används eller om körning sker i våt eller kuperad terräng. Terrängkörning regleras i huvudsak i terrängkörningslagen, men förtydligas i denna föreskrift.

Undantaget under C2 som tillåter att skoter framförs på markerad led motiveras av att denna led är upprättad innan reservatet skapades och fortsatt brukande inte bedöms påverka naturvärdena nämnvärt. För att begränsa de störningar som skotertrafiken orsakar till området längs denna led har skotertrafik förbjudits i övriga delar av reservatet. Undantagna från detta skoterförbud är dock nyttjarna till befintlig fritidsbebyggelse vid sjön Norra Ockrans östra strand.

Med Länsstyrelsens tillstånd får nyttjarna också färdas till fritidshusen med motorfordon på barmark. I samband med en tillståndsansökan så behandlar länsstyrelsen den också som en dispens från terrängkörningslagen. Notera dock att sådana dispenser ges restriktivt och att nyttjandet ska vara väl motiverat. Undantagen för fritidshusnyttjarna

under C2 har skapats för att underlätta för dessa att nå, och förvalta, fritidshusen. De skulle annars vara helt hänvisade till båt för att genomföra tyngre transporter.

Det undantag A6 som ges för uttransport av större vilt motiveras av att det annars blir mycket svårt att bedriva jakt på dessa djur i området. De undantagna djuren överensstämmer med dem som anges i terrängkörningsförfordningen.

Alla transporter som görs i området måste utföras med små och lätta fordon, helst banddrivna, som inte lämnar permanenta spår i terrängen. Omfattningen av de transporter som tillåts i området bedöms för övrigt vara så begränsade att övrigt friluftsliv får tåla eventuella störningar.

I *punkt A7* förbjuds jakt med fällor. Denna jaktform bedöms ej vara av samma starka allmänna intresse som annan jakt, utan bedrivs främst i bestandsreglerande syfte. Utgångspunkten bör därför vara att endast tillåta jakt med fällor om det finns skäl att reglera specifika arter. Utestående fällor minskar också upplevelsen av ett "orört" område och kan upplevas negativt av friluftslivet. Det kan även innebära en risk för fredade arter som exempelvis ugglor. Undantag för minkfällor medges för att minkjakt är motiverad ur naturskyddssynpunkt och att fällfångst är den enda realistiska jaktmetoden. Även slagfällor är tillåtna vid minkjakt eftersom naturvårdsnyttan bedöms större än risken att enstaka individer av andra arter dödas. Fällor ska alltid märkas med namn och adress.

I *punkt A8* förbjuds utfodring och åtling av vilt. Det är generellt förbjudet att lägga ut animalisk åtel. För att inte få skador inom reservatet, se motiv, så inskränker Länsstyrelsen detta ytterligare. Utfodring och åtling av vilt medför att djur koncentreras till området kring utfodrings- och åtlingsplatsen. Lokalt skadas vegetationen genom tramp, foderspill och en viss gödsling av marken. Åtling kan också medföra ökat betestryck på unga lövträd vilket, i detta reservat, bör förhindras då ett av dess syften är att återskapa äldre lövsuccessioner på de ytor som avverkades i början av 2000-talet. Undantag från föreskriften är dock formulerade för att tillåta att ränta efter skjutet vilt lämnas kvar. Detta bedöms ha en försumbar inverkan på naturmiljön.

I *punkt B1* medges uppmärkning av reservatet, uppsättande av informationstavlor och iordningsställande/underhåll av anläggningar för friluftslivet. Information om reservatet samt anläggningar för friluftslivet bedöms idag ofta som högst angeläget för att tillmötesgå det rörliga friluftslivet.

I *punkt B2* medges skötsel och restaurering av naturvärdena i reservatet. Dessa naturvärden kräver skötsel eller restaurering för att kunna bibehållas eller utvecklas, och behövs därför för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås.

I *punkt B3* medges undersökningar för uppföljning. Forskning och uppföljning ingår som en naturlig del i reservat av denna karaktär.

Punkt C1 – se motiveringen till A2.

Punkt C2 - se motiveringen till A6.

I *punkt C3* förbjuds att utan Länsstyrelsen tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar, samt att samla in djur. Förekomsten av ett flertal

värdefulla, ofta rödlistade, organismer motiverar skydd mot sådan plockning och insamling som kan inverka menligt på berörda populationer. Det är dock angeläget att undersökningar och insamlingar som förbättrar kunskapen om reservatets organismvärld kan ske. Normalt bör sådana undersökningar kunna medges under förutsättning att de har ett allmänt intresse, att undersökningsmetoden inte orsakar bestående skada och att resultaten tillgängliggörs. Matsvamp och bär får givetvis plockas i reservatet.

I *punkt C4* förbjuds att utan Länsstyrelsen tillstånd bedriva större eller återkommande arrangemang i naturreservatet. Fler besökare i reservatet är normalt positivt. Olika organiserade arrangemang kan dock, om de bedrivs i olämplig omfattning, på olämpligt sätt, på olämplig plats eller under olämplig tid, störa andra besökare och negativt påverka naturmiljön. För att kunna inrikta den organiserade verksamheten till en hållbar och miljöanpassad sådan, krävs därför tillstånd av länsstyrelsen enligt *punkt C4*. Länsstyrelsen kan då ställa villkor och anvisa passande plats etc.

Dispens och tillståndsprövningar av föreskrifter

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7§ miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade föreskrifter.

Länsstyrelsen handlägger också ansökningar för verksamheter som är tillståndsprövade enligt reservatets föreskrifter.

En dispens eller tillståndsansökan ska alltid innehålla information om vilken föreskrift dispensen/tillståndet avser, vilken verksamhet som ska bedrivas samt en beskrivning av när, hur, var och varför den ska bedrivas.

Beskrivning av området

Prioriterade bevarandevärden

Reservatet sträcker sig längs sluttningen öster om sjön Norra Ockran. Vid förra sekelskiftet bedrevs slätter här och stora delar av området var då inhägnat för att hindra kreatur från den närliggande fäboden Fränbodarna att beta där. Därför kom området att kallas 'Stängslet' i folkmun.

I områdets norra halva växer idag en knappt 120 år gammal lövblandskog med lika delar gran som asp samt en del björk och sälg. Många grova träd, och markens örtrikedom, skvallrar om markens bördighet, troligen en effekt av såväl topografi som en kalkinblandad jordmån. Här finns stora mängder död ved av såväl olika dimensioner, nedbrytnings-stadier som arter. Bevarandet av den lövrika miljön är ett prioriterat bevarandevärde.

I områdets södra delar är lövinslaget mindre och granen dominerar. Trädåldrarna är något högre här med en genomsnittsålder för gran på 130 år och enstaka tallar på närmare 150. Ris och mossor beklär vanligen marken, vilket indikerar att bördigheten är lägre. I de nedre delarna av sluttningen finns dock mer krävande arter som blåsippar och tibast. Området har gott om död ved men trädåldrarna, och avsaknaden av död ved från en tidigare skogsgeneration, skvallrar om att området inte är opåverkat av människan.

Att skogen i reservatet södra dela bevaras, och tillåts utveckla, sin naturskogsprägel är ett prioriterat bevarandevärde.

Inom området har ett flertal naturvårdsintressanta arter dokumenterats. Av rödlistade arter är de flesta knutna till grannaturskog (rosenticka, gränsticka, arommusseron, vitterspindling) men också till äldre lövskog (kandelabersvamp, lunglav).

Mindre hackspett är det enda rödlistade djur som observerats i området, men tillsammans med spillkråkan, gråspetten och järpen, utgör de ett bevis på att området är värdefullt för bygdens fågelfauna. Också ett 20-tal signalarter har dokumenterats. De flesta är örter eller svampar som indikerar väldränerade, mull-, kalk- och näringsrika marker, exempelvis blåsippa, trolldruva, tibast och svavelrisk. Bevarandet av områdets artrikedom är ett prioriterat bevarandevärde.

Områden med äldre lövskogar är idag ovanliga i Sverige och därmed också dess flora och fauna. Bildandet av naturreservatet Stängslet är därför ett led i bevarandet av den biologisk mångfald som är kopplad till denna naturtyp. Bildandet av naturreservat bidrar också till uppfyllande av miljö kvalitetsmålen 'Levande skogar' samt 'Ett rikt växt och djurliv'.

Markanvändning

I området är den pågående markanvändningen i huvudsak skogsbruk. I anslutning till reservatet, dock exkluderade från detta, finns också en handfull fritidshus. Direkt öster om reservatet, men exkluderat från detta, finns även en skogsbilväg.

Planeringsbakgrund

Riksintressen

Området ingår FW 13 Siljansområdet, ett riksintresseområde för friluftslivet. Instiftandet av naturreservatet är en åtgärd som gynnar de värden som riksintresseområdet ska värna.

Kommunal översiktsplan

Området ligger inom Rättviks kommuns översiktsplan från 1992 och är där uppmärksammat under rubriken Sf 260 Centrala Bodaskogen. I rekommendationerna för detta område understryks behovet av hänsyn vid skogsbruk till områdets känsliga naturvärden och friluftslivsintressen. Vidare bör bebyggelse normalt inte tillkomma i de obebyggda delarna av området. Instiftandet av naturreservatet är en åtgärd som gynnar de värden som den kommunala översiktsplanen värnar.

Motivering

Rättslig grund för beslutet

Ett mark- eller vattenområde får av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa, eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat (se 7 kap. 4 § miljöbalken).

I ett beslut om att bilda naturreservat ska skälen för beslutet anges (se 7 kap 5 § i miljöbalken). I beslutet ska också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen eller kommunen meddela beslut om detta.

Länsstyrelsen eller kommunen får, om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till sådana att tåla sådana intrång som att det inom området (se 7 kap. 6 § i miljöbalken).

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. Föreskrifterna ska gälla omedelbart även om de överklagas (se 7 kap. 30 § i miljöbalken).

Länsstyrelsens bedömning

Det område som nu skyddas har höga naturvärden. I dess norra delar finns en äldre lövrik skog med rik markflora. I områdets södra delar växer äldre barrskog med naturskogsqualiteter.

Om pågående markanvändning tillåts fortsätta finns ett överhängande hot att dessa värden försvinner. Områdets naturvärden är också av sådan art att de förutom skydd, även kräver en viss skötsel för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat, dels då områdets storlek diskvalificerar andra skyddsformer men också på grund av att denna skyddsform möjliggör utformandet av en skötselplan.

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter, se rubriken Ärendets handläggning, och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § i miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om bildandet av ett naturreservat för området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan.

Beslutet följer de riktlinjer som gäller för Länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken samt den kommunala översiktsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar som sker i allmänhetens rätt att färdas och vistas i området är av sådan ringa omfattning att någon konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, skydda, vårda, återställa och nyskapa värdefulla naturmiljöer samt tillgodose behov av områden för friluftsliv anser Länsstyrelsen Dalarnas län att Stängslet ska avsättas som naturreservat.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Länsstyrelsen fastställer härmed skötselplanen, enligt bilaga 3, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd till miljöbalken. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Upplysningar

Annan lagstiftning som har bäring på reservatets föreskrifter

Att ett tillstånd, eller dispens givits, från någon av reservatets föreskrifter innebär inte att den sökande därmed är befriad från att pröva verksamheten enligt annan lagstiftning. Nedan redovisas ett par exempel på detta. Notera dock att det inte är någon fullständig lista över de lagrum där prövning kan vara aktuell.

All verksamhet som kan innebära en väsentlig förändring av naturmiljön är samrådspiktig enligt miljöbalkens 12 kapitel, 6 §. Förutom verksamheter som innebär en tydlig exploatering av miljön, vilket många av förbuden under föreskriftsavsnitt A är exempel på, kan även större, eller åtkommande arrangemang (föreskrift C4), även ha sådan påverkan. Samrådet ska göras med Länsstyrelsen och handläggs vanligen som en del av den tillståndsansökan som lämnas in.

Att framföra motorfordon på barmark, vilket är tillståndsprövat i reservatet genom undantag av föreskrift C2, kräver även dispens enligt Terrängkörningslagen. Dispens handläggs i samband med att tillståndsansökan sökas hos Länsstyrelsen.

Sist kan också nämnas att förutom eventuella dispenser och tillstånd så krävs markägarens tillstånd för att få bedriva en verksamhet på dennes mark.

Ärendets handläggning

Naturvärdena på sluttningarna öster om sjön Norra Ockran uppmärksammades först sommaren 2003 då Skogsstyrelsen inventerade området. Man bedömde att 13 ha av områdets norra del var nyckelbiotop och att 10 ha i den södra också hade naturvärden, om än inte lika höga. I slutet på 2004 så kontaktades Länsstyrelsen av Leksands fågelklubb som föreslog ett skydd av området då man konstaterat förekomst av en mängd hackspettsarter, bl a mindre hackspett.

Två avverkningsanmälningar i området andra halvåret 2005 aktualiserade frågan om skydd. Kontakt togs med de berörda markägarna, vilka avbröt avverkningsplanerna, samt Naturvårdsverket. De senare tillstrykte reservatsbildning för området i februari 2006. Under sommaren 2006 genomfördes kompletterande inventeringar av naturvärdena i området.

Ett första informationsmöte med markägarna hölls i oktober 2006. Andra organisationer med intressen i området informeras via brev i februari 2007 om planerna.

Såväl markägare som organisationer erbjöds inkomma med synpunkter på reservatsplanerna. Här följer en kort redogörelse för de viktigaste synpunkterna som inkom och hur de handlades.

Ägarna till Kärvsåsen 24:2 signalerade att man önskade bebygga en tomt man styckat av mitt på fastigheten med ett litet fritidshus. Avstyckningen var egentligen genomförd redan i början av 1980-talet och något bygglov fanns inte. Länsstyrelsen ställde sig avvaktande till önskemålet och bad markägaren söka förhandsbesked från kommunen i frågan. I början av 2008 lämnade så kommunen ett positivt förhandsbesked. Efter att ha dryftat frågan internt tog dock Länsstyrelsen beslutet att inte tillmötesgå önskemålet att bebygga tomten. Det huvudsakliga skälet var att det skulle medföra en exploatering mitt i reservatets värdefullaste del.

Ägarna till Kärvsåsen 83:1 önskade att reservatsgränsen skulle flyttas österut, dels för att möjliggöra för dem att ta ned träd som hotade fritidsbyggnaderna på fastigheten men också för att exkludera en källa som användes som vattentäkt. Länsstyrelsen tillmötesgick dessa önskemål.

Vidare föreslogs att den skoterled som korsade reservatet fick fortsätta nyttjas.

Man önskade också kunna bruka leden sommartid med motorfordon för att kunna nå fritidshusen vid Norra Ockrans strand. Detta meddelade Länsstyrelsen att man inte såg några problem med. Här begick dock Länsstyrelsen misstaget att inte informera att barmarkskörning kräver dispens enligt från terrängkörningslagen, ett misstag som tyvärr upptäcktes först i samband myndighetens internremiss av detta beslut.

Boda-Bingsjö VVO konsulterades 2009 om kompletterande jaktföreskrifter som t.ex, förbud för åtling, fälljakt och korttidsjakt. I sitt svar accepterar man generellt ändringarna men skriver att mård ska vara undantaget från fälljakt om mink är det. Detta önskemål har dock Länsstyrelsen inte tillmötesgått då mink betraktas som en främmande art till skillnad från mården.

Länsstyrelsens ursprungliga förslag på namn till reservatet var 'Norra Ockran'. Flera markägare hörde av sig med alternativ till detta. Efter konsultation med Lantmäteriets ortsnamnsråd i Gävle valdes till slut namnet "Stängslet" då det fanns belägg för att det använts lokalt.

Lantmäteriet uppdrogs att mäta in det blivande reservatet 2006, ett uppdrag som slutfördes först 2012.

Företaget NAI Svefa AB kom att engageras för att utföra såväl ekonomisk värdering av marken i reservatet, som för att genomföra förhandlingar med reservatets markägare om ersättning. Ursprungligen berörde reservatet 18 fastigheter vilka ägdes av 22 privatpersoner. De sista ersättningsförhandlingarna slutfördes 2013. Efter slutförda förhandlingar kvarstår 6 av fastigheterna i privat ägo, övriga är sålda till staten.

Utkast till beslutsdokument författades sommaren 2016. Vid den remiss till sakägare och myndigheter som föregick beslutet framkom följande.

Ägarna till de fritidshus vid Norra Ockrans strand var alla negativt inställda till det förslag på parkering, led och rastplats som föreslogs i skötselplanen. Man beförde att dessa åtgärder kunde medföra ökad risk för inbrott eller skadegörelse på husen då leden, i dess förlängning, ledde vidare till dessa. Länsstyrelsen tillmötesgick denna önskan då man bedömde att risken inte kunde uteslutas. Husägarna önskade också att föreskrifterna tillät dem att ta bort nedfallna träd på de stigar som leder till husen från vägen i öster, också det ett önskemål som Länsstyrelsen tillmötesgick.

Skogsstyrelsen föreslog att en led borde skapas genom området för att Siljansledens vandrare skulle kunna röra sig genom reservatet i stället för att som idag bara följa dess östra gräns. Detta tillmötesgick Länsstyrelsen genom att i skötselplanen instruera förvaltaren att utreda möjligheterna att inrätta en sådan led. Skogsstyrelsen föreslog också en namnändring på reservatet, ett önskemål Länsstyrelsen dock inte tillmötesgick.

SGU informerade att företaget AB Igrene, som tidigare hade haft undersökningstillstånd för gas och oljeprospektering i området, borde ges möjlighet att lämna synpunkter. Så skedde också men företaget sade sig inte ha något att invända mot reservatet.

Leksands fågelklubb föreslog så slutligen kompletterande skötselåtgärder för lövskogen, något som Länsstyrelsen tillmötesgick genom omarbetning av skötselplanen.

Kungörelse

Beslutet kungörs på det sätt som gäller för författningar i allmänhet. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till Regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 5 (formulär 6).

Detta beslut har fattats av landshövding Ylva Thörn. I den slutliga handläggningen deltog även jurist Sarah Bauer, antikvarie Ulrika Jansson, planhandläggare Margareta Björk, funktionssamordnare Jemt Anna Eriksson och naturskyddshandläggare Jonas Bergstedt, den sistnämnda föredragande.

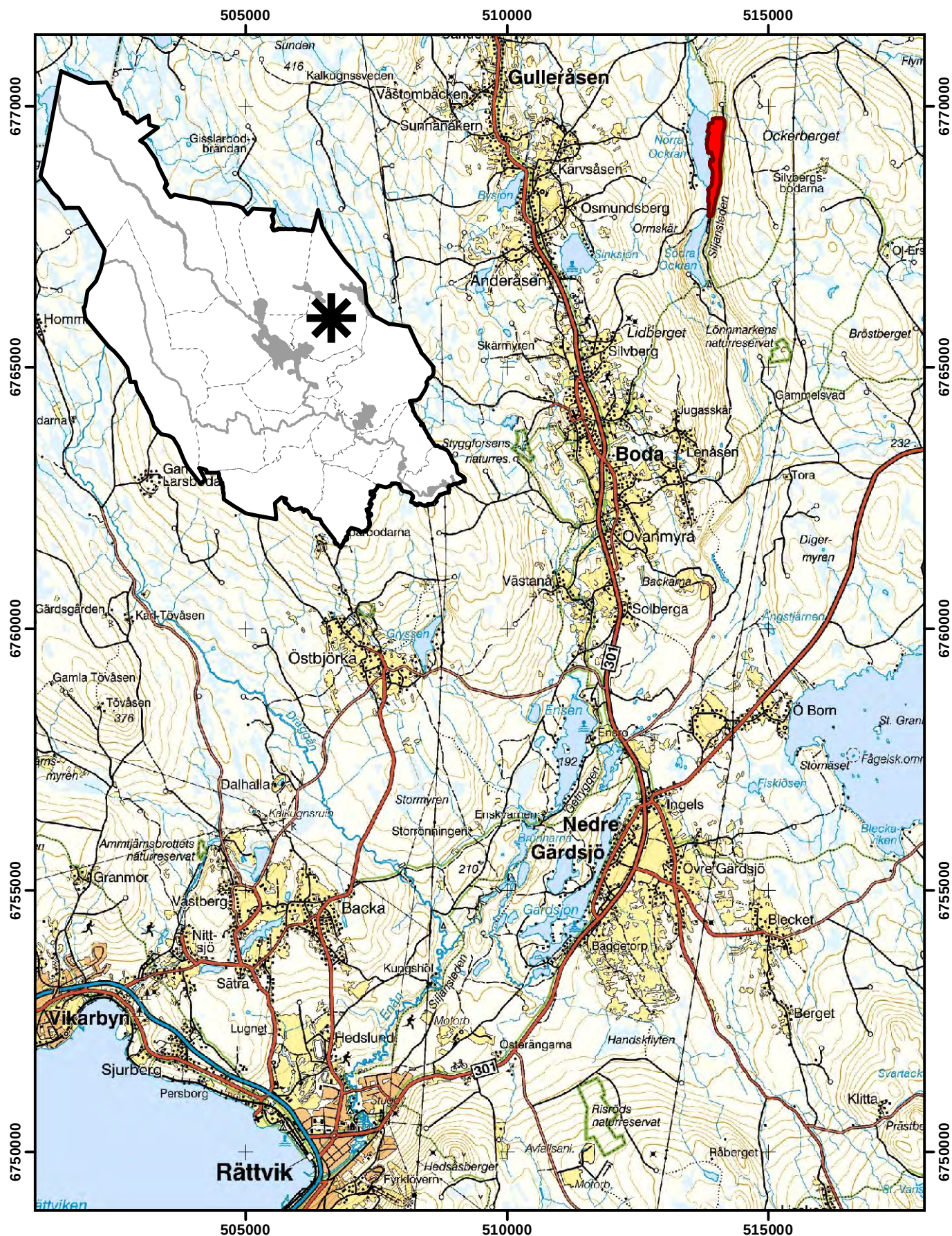
Ylva Thörn
Landshövding

Jonas Bergstedt
Naturskyddshandläggare

Bilagor:

Bilaga 1	Översiktskarta
Bilaga 2	Beslutskarta
Bilaga 3	Föreskriftskarta
Bilaga 4	Skötselplan
Bilaga 5	Överklagningsformulär

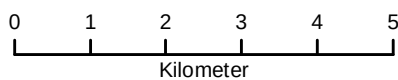
Sändlista (sändlistan är borttagen i webbversionen)

TECKENFÖRKLARING

 Stängslets NR

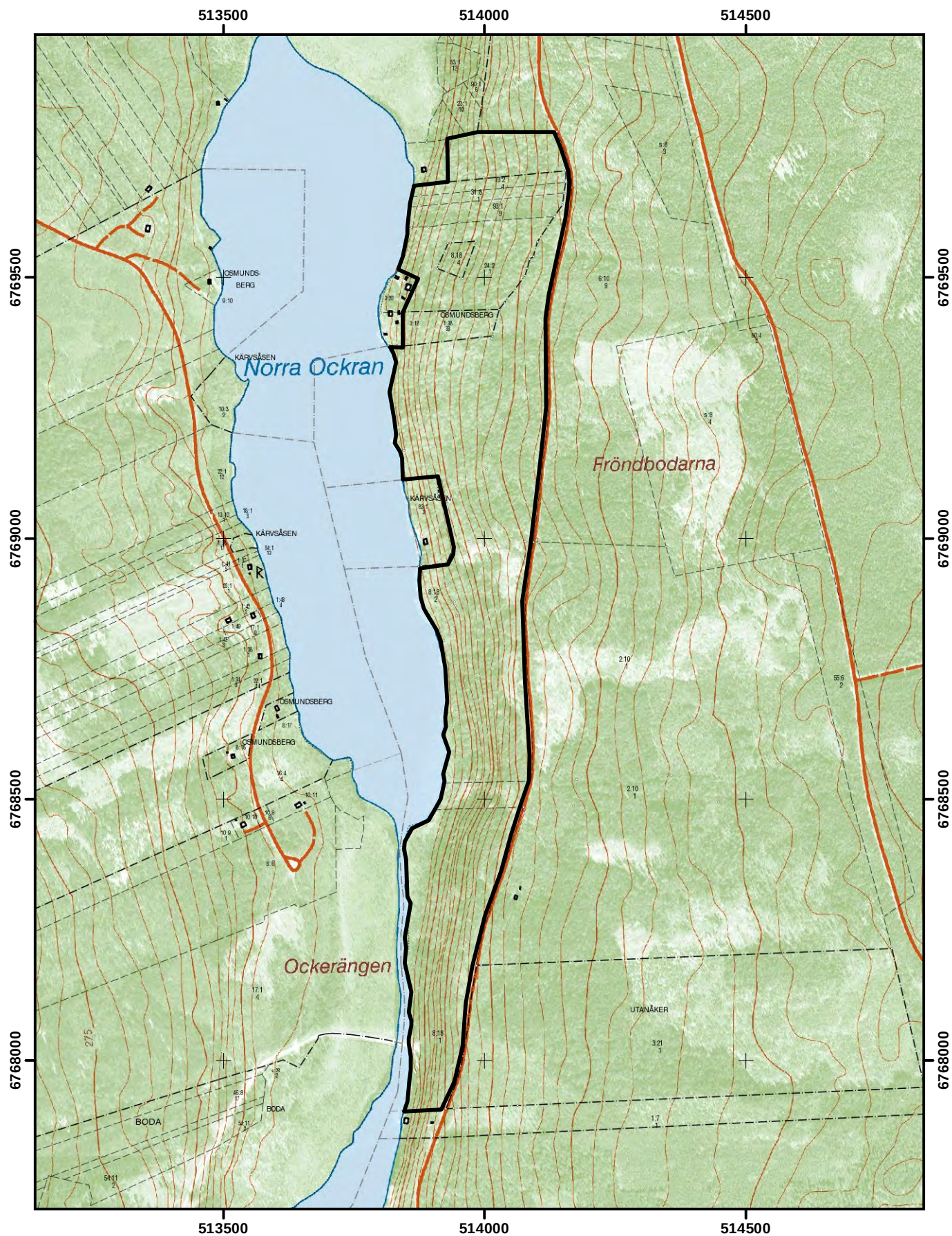
Bakgrundskarta: Lantmäteriets vägkarta
Koordinater angivna i SWEREF99 TM

© Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet

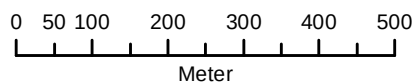

Skala: 1:100 000

TECKENFÖRKLARING

 Gräns för Stängslets NR

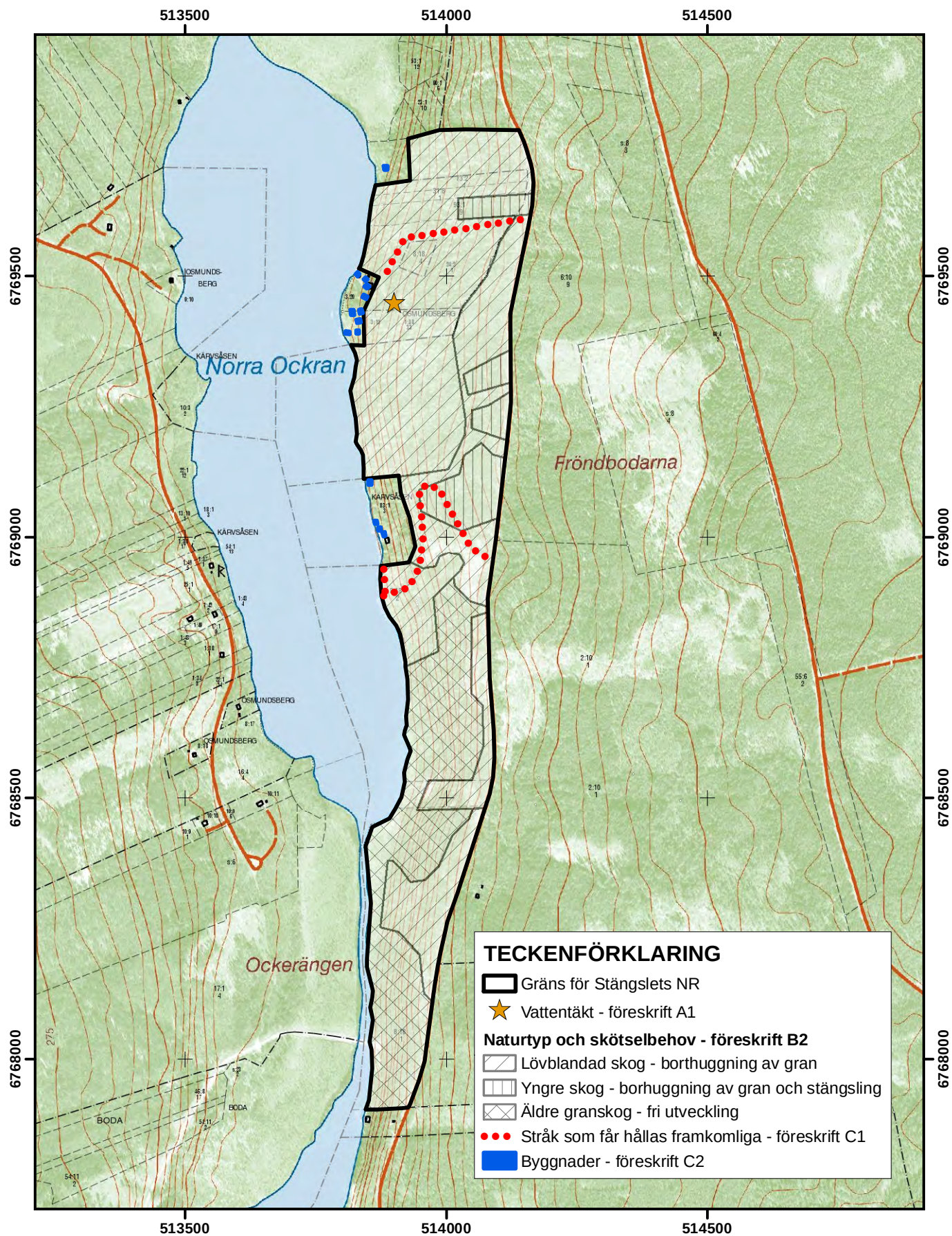

Skala: 1:10 000

Bakgrundskarta: Lantmäteriets fastighetskarta.
Koordinater angivna i SWEREF99 TM

© Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet

0 50 100 200 300 400 500
Meter

Skala: 1:10 000

Bakgrundskarta: Lantmäteriets fastighetskarta.
Koordinater angivna i SWEREF99 TM

© Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet

Skötselplan för naturreservatet Stängslet

Innehåll

Administrativa data	3
Beskrivning av området	4
Geovetenskap	4
Biologi	4
Kulturhistoria	6
Jakt, fiske och övrigt friluftsliv	6
Infrastruktur	6
Källförteckning	7
Avvägningar mellan bevarandevärden	8
Syfte med naturreservatet	8
Prioritering mellan bevarandevärden	8
Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	8
Skötselområde 1: Äldre lövblandad granskog	10
Skötselområde 2: Äldre granskog	10
Skötselområde 3: Yngre lövblandad barrskog	11
Skötselområde 4: Yngre granskog	12
Skötselområde 5: Hyggen	12
Skötselområde 6: Friluftsliv och anläggningar	13
Jakt	16
Dokumentation och uppföljning	16
Dokumentation	16
Uppföljning	16
Revidering av skötselplanen	16
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	17

Beskrivningsdel

Administrativa data

Namn	Stängslet
NVR id	2045690
Natura 2000-beteckning	-
Län	Dalarna
Kommun	Rättvik
Markslag: <i>(uppdelning enl. Naturvårdsverkets rapport nr 5391)</i>	
Tallskog	0,1 ha
Granskog	6,5 ha
Barrblandskog	0,6 ha
Lövblandad barrskog	14,7 ha
Triviallövskog	7,0 ha
Ungskog inkl hygge	4,3 ha
Sumpskogsimpediment	0,3 ha
Övrigt skogsimpediment	3,2 ha
Totalt	37,7 ha
Nyttjanderätter	Servitut för traktorväg, vattenkälla och ledning – till förmån för Kärvsåsen 3:20 och 3:21, belastande Kärvsåsen 24:2.
Övriga rättigheter	Jakten förvaltas av Bingsjö Boda VVO
Bebyggelser och anläggningar	Förfallet fritidshus på den tidigare fastigheten Kärvsåsen 3:9
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län

Beskrivning av området

Geovetenskap

Stängslets NR ligger direkt öster om en förkastningssänka som sträcker sig i nordsydlig riktning. Berggrunden i reservatet utgörs av granit, bildad under den Svecokarelska bergskedjeveckningen för 1,8 miljarder år sedan.

Förkastningen är troligen uppkommen i samband med det meteoritnedslag som för 380 miljoner år sedan skapade den ringformade struktur i berggrunden som kallas Siljansringen. Förkastningssänkan är huvudorsaken till den åt väst vettande sluttning som reservatet är en del av. Den isälv som löpte genom Ockranpasset under inlandsisens avsmältning har format detaljerna i topografin. Jordarten i reservatet utgörs i huvudsak av morän. Man kan dock ana att den är uppblandad med kalk på grund av de artfynd som gjorts, där flera är knutna till just kalkinblandad jord. Bördigheten kan dock också ha sin grund i såväl det rörliga markvatten som finns i området samt den tidigare markanvändningen, slätter.

Biologi

Vegetation och flora

I områdets norra halva växer idag en knappt 120 år gammal lövblandskog med lika delar gran som löv. Lövet domineras av asp följt av björk och sälg. Många grova träd, och markens örtrikedom, skvallrar om markens bördighet, troligen en effekt av såväl topografi, tidigare brukningshistoria samt eventuellt en kalkinblandad jordmån. Bland de örter som växer här kan nämnas blåsippa, svart trolldruva, ormbär och vårärt. Ett flertal orkidéarter är också funna så som nattviol, grönkulla och knärot. Här finns stora mängder död ved av olika dimensioner och nedbrytningsstadier. På lövträdslågorna kan man hitta rödlistade arter som kandelabersvamp och veckticka och på granlågorna ullticka, gränsticka och rosenticka. På granlågorna växer också vedtrappmossa, en idag missgynnad art. Svampfloran är inte bara knuten till den döda veden. Ett flertal arter av mykorrhiza-svampar knutna till gran- eller lövskog på kalkmark, så som arommusseron och vitterspindling, är också dokumenterade från området.

I områdets södra delar är lövinslaget betydligt mindre och granen dominerar. Trädåldrarna är något högre med en genomsnittsålder på 130 år. Området har gott om död ved men trädåldrarna, och avsaknaden av död ved från en äldre skogsgeneration, skvallrar om att området inte är opåverkat av människan. Ris och mossa beklär marken, vilket indikerar att bördigheten är lägre. I de nedre delarna av sluttningen finns dock mera krävande arter som blåsippa och tibast. De arter som är knutna till död barrved återfinns också i områdets södra del.

Fauna

Spillkråkan och den mindre hackspetten är de enda rödlistade djur som observerats i området. Tillsammans med gråspetten och järpen, utgör de ett bevis på att området är värdefullt för bygdens fågelfauna (muntligen T Johansson, Leksands fågelklubb).

Grupp	Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Kategori
Fåglar	<i>Dendrocopos minor</i>	Mindre hackspett	NT
Fåglar	<i>Dryocopus martius</i>	Spillkråka	NT
Kärlväxter	<i>Actaea spicata</i>	Svart trolldruva	S
Kärlväxter	<i>Coeloglossum viride</i>	Grönkulla	S
Kärlväxter	<i>Crepis paludosa</i>	Kärrfibbla	S
Kärlväxter	<i>Daphne mezereum</i>	Tibast	S
Kärlväxter	<i>Goodyera repens</i>	Knärot	NT
Kärlväxter	<i>Hepatica nobilis</i>	Blåsippa	S
Kärlväxter	<i>Lathyrus vernus</i>	Vårärt	S
Kärlväxter	<i>Paris quadrifolia</i>	Ormbär	S
Lavar	<i>Leptogium saturninum</i>	Skinnlav	S
Lavar	<i>Pullmonaria lobaria</i>	Lunglav	NT,S
Mossor	<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	Vedtrappmossa	NT,S
Svampar	<i>Antrodia pulvinascens</i>	Veckticka	NT,S
Svampar	<i>Artomyces pyxidatus</i>	Kandelabersvamp	NT,S
Svampar	<i>Cortinarius agathosmus</i>	Vitterspindling	NT
Svampar	<i>Cortinarius infractus</i>	Bitter lökspindling	S
Svampar	<i>Cortinarius subtortus</i>	Doftspindling	S
Svampar	<i>Cortinarius varius</i>	Klubbspindling	S
Svampar	<i>Cortinarius violaceus</i>	Violspindling	S
Svampar	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenticka	NT,S
Svampar	<i>Geastrum pectinatum</i>	Kamjordstjärna	S
Svampar	<i>Hygrocybe reidii</i>	Honungsvaxing	S
Svampar	<i>Lactarius scrobiculatus</i>	Svavelrisk	S
Svampar	<i>Lepista densifolia</i>	Arommusseron	NT
Svampar	<i>Limacella glioderma</i>	Brun klubbaskivling	S
Svampar	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Ullticka	NT,S
Svampar	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Gränstikka	NT,S
Svampar	<i>Sarcodon imbricatus</i>	Fjällig taggsvamp	S

Tabell 1: Tabell över naturvårdsintressanta arter noterade från området. Kolumnen Kategori anger att en art antingen är rödlistad i hotkategorin missgynnad (NT) eller/och att den är en s.k. signalart (S). Tabellen är sorterad på grupp, därefter på vetenskapligt namn. Rödlistekategoriseringen är hämtad från 2015 års rödlista.

Kulturhistoria

Områdets nordliga delar har under lång tid nyttjats för slåtter av innevånarna i Kärvsåsens by. Stora delar av området var inhägnat för att skydda slogmarken från de kreatur som gick på bete i närområdet till den närbelägna, och åt öster liggande, fäboden Fröndbodarna. Området finns avgränsat på storskifteskartan från 1834 och omnämns som mycket naturskönt i såväl bokverket 'Med Dalälven från källorna till havet' som i en uppteckning som Nordiska museet gjorde av Fräs E Andersson, född 1868, över hans minnen som ung vallpojke.

Det kan konstateras att de platser som idag är bebyggda av hus också var det vid tidpunkten för storskifteskartans upprättande. Huruvida några av byggnaderna som står där idag är från denna tid är dock okänt. Reservatets södra delar klyvs av idag igenvuxna gamla färdvägar upp mot Fröndbodarna som går på skrå i serpentinsvängar upp över sluttningen.

Jakt, fiske och övrigt friluftsliv

De hus som nämns ovan ligger vid Norra Ockrans östra strand, i direkt anslutning till reservatet men exkluderade från det. De nyttjas idag som fritidshus. Ägarna tar sig till husen på olika sätt, via båt eller på stigar genom reservatet. Tvärs över reservatets centrala del går en skoterled som förvaltas av Rättviks skoterklubb.

Siljansleden, den vandringsled som löper genom kommunerna i området, är dragen på den väg, som avgränsar reservatet åt öster. Hur frekventerad den är av vandrare är okänt.

Jakten förvaltas av Bingsjö-Boda viltvårdsområde, fisket i Ockran av Rättvik-Boda fiskevårdsområdesförening.

Infrastruktur

Reservatets östra gräns löper längs med en skogsbilväg som förvaltas av Lenåsen-Ockran-Tora Lot Samfällighetsförening. De andelstal som reservatet övertagit under bildandet reviderades i en förrättning 2012, se Lantmäteriärende 512-10678-2012.

Källförteckning

Anonymus (red) Om getaveln i äldre tider samt orsakerna till dess upphörande.
Ur Nordiska museet, Dokumentation och insamlingar, Nm 105 Getavel
3.2.105:1.

Artportalen – SLU och Naturvårdsverkets databas vilken återfinns på webb-
adressen <http://www.artportalen.se>

Beståndsdata insamlade 2008 av NA Stefansson AB i Söderhamn i samband
med upprättande av marknadsvärdesbedömning inför reservatsbildandet.

Hotflex – Länsstyrelsen i Dalarnas databas över naturvårdsintressanta arter.

Forsslund, K. (1929-1931). Med Dalälven från källorna till havet. Sid 93. Del 3,
Söder Dalälven, Bok 1-3. Stockholm: Åhlén & Åkerlund.

Plandel

Avvägningar mellan bevarandevärden

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara dess biologiska mångfald och värdefulla naturmiljöer. Dessa utgörs primärt av äldre granskogar och, i norr, sena lövsuccessioner med en frodig markflora. Ett annat syfte är att nyskapa lövrik, äldre skog, på de ytor som avverkades i början av 2000-talet. Ett underordnat syfte är även att erbjuda friluftslivet ett naturskönt område att besöka.

Syftet ska tillgodoses genom:

- Reservatets skogar och naturtyper i huvudsak får utvecklas fritt.
- Bortgallring av yngre gran i reservatets norra delar, dels för att bibehålla det stora inslaget av äldre löv men också för att gynna markfloran.
- I de delar som idag utgörs av ungskog ska en aktiv skötsel bedrivas för att gynna det löv som spontant kommit upp.
- Reservatet ska tillgängliggöras för allmänheten, men på ett sätt som visar hänsyn till den fritidsbebyggelse som finns i området.

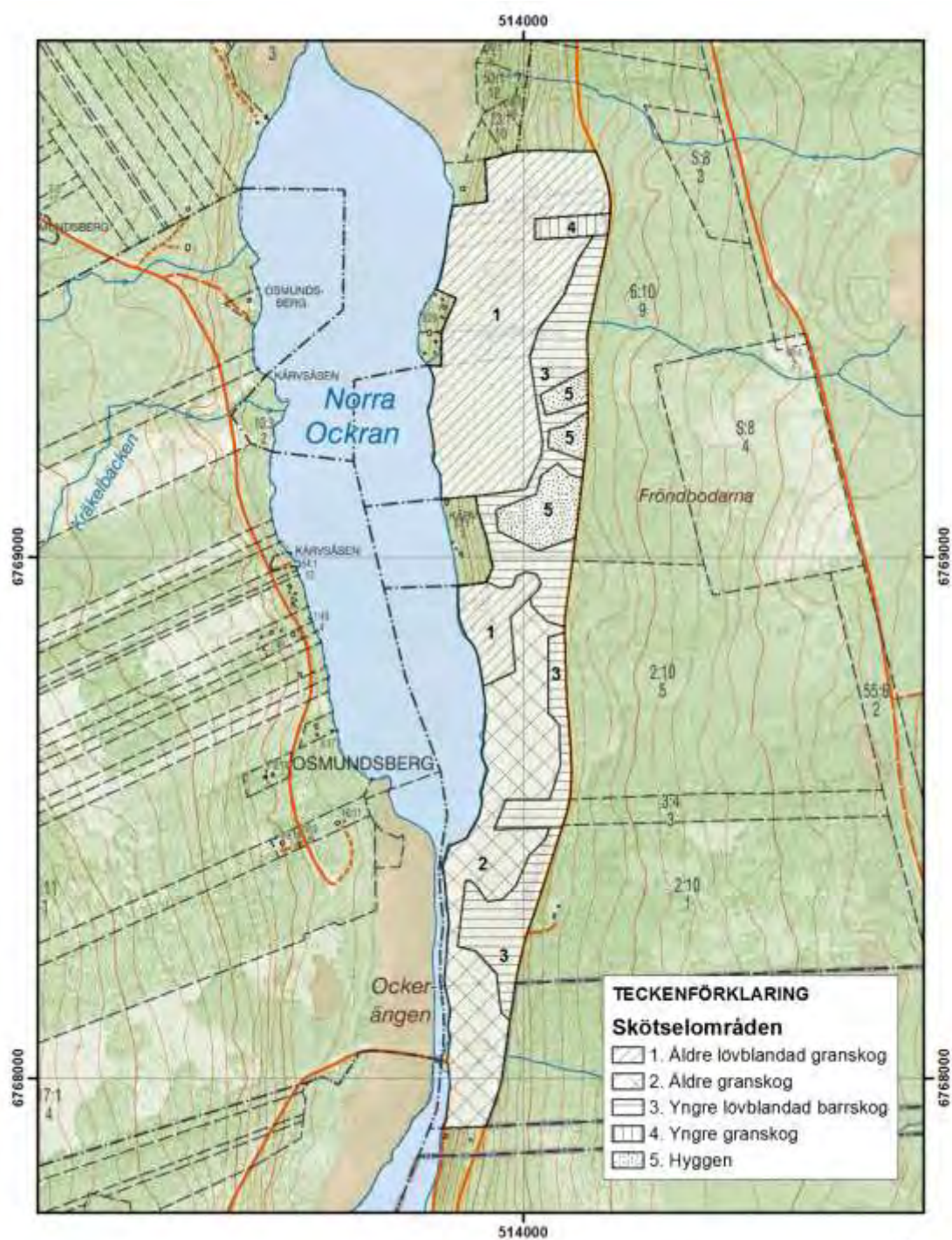
Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värdena ej äventyras. De ska heller inte lokaliseras så att de kan förmodas bli störande för ägarna till fritidshusen i området.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Bevarandemålen har utformats i enlighet med de nationella riktlinjer som gäller för formulering av bevarandemål för skyddad natur. Reservatet är indelat i 6 skötselområden, 5 geografiska och ett tematiskt:

1. Äldre lövblandad granskog
2. Äldre granskog
3. Yngre lövblandad barrskog
4. Yngre granskog
5. Hyggen
6. Friluftsliv och anläggningar

Figur 1: Utbredningen av skötselområde 1-5 i Stängslets naturreservat

Skötselområde 1: Äldre lövblandad granskog

Beskrivning

Detta delområde, som utgör merparten av den slogmark som en gång kallades Stängslet, domineras idag av en knappt 120 år gammal lövblandskog med lika delar gran som löv. Aspen dominerar lövet följt av björk och sälg. Grova träd och markens örtrikedom skvallrar om markens bördighet, troligen en effekt av såväl topografi, tidigare brukningshistoria samt eventuellt en kalkinblandad jordmån. En bäck rinner genom området i öst-västlig riktning.

Bevarandemål

Området domineras av gammal lövskog med ett visst inslag av äldre gran. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen därmed blir olikåldrig. Skogen ska ha en öppen karaktär så solens strålar kan nå stammar, lågor och markytan, för att gynna markens örter och insekter. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling. Totalt ska arealen med denna karaktär uppgå till ca 28 ha, då inbegrips förutom detta skötselområde även 3, 4 och 5.

Skötselåtgärder

Området ska regelbundet gallras/röjas från uppväxande gran för att på så vis bevara, och gärna öka, andelen löv i området. Notera att ett visst graninslag accepteras så länge som lövträden utgör ett dominerande inslag. Om de träd som tagit ner riskerar att kväva markfloran bör de fraktas bort eller spridas ut. Gallringarna ska helst ske manuellt då marken troligen lätt skadas om maskiner används, dels på grund av topografin men också för att den på många ställen är fuktig. I syfte att förnya lövet, eller för att tillskapa död ved för hackspettar, kan förvaltaren även överväga att ringbarka lövträd.

Skötselområde 2: Äldre granskog

Beskrivning

Detta område domineras av äldre barrskog, något äldre än i skötselområde 1. Genomsnittsåldern för gran ligger runt 130 år och enstaka tallar är närmare 150. Området har gott om död ved men trädåldrarna, och avsaknaden av död ved från en tidigare skogsgeneration, skvallrar om att området inte är opåverkat av människan. Någon slätter har dock inte bedrivits. Ris och mossor beklär vanligen marken, vilket indikerar att bördigheten är lägre. I de nedre delarna av sluttningen finns dock mera krävande arter som blåsippa och tibast. De arter som är knutna till död barrved återfinns också i områdets södra del.

Bevarandemål

Området domineras av gammal granskog med ett visst inslag av äldre tall och löv. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen därmed blir olikåldrig. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling. Arealen ska uppgå till 10 ha.

Skötselåtgärder

I området ska råda fri utveckling. Inga skötselinsatser behövs.

Skötselområde 3: Yngre lövblandad barrskog

Beskrivning

Området, som sträcker sig längs med reservatets östra kant, hyser en mängd olika bestånd, alla dock med det gemensamt att de inte är särskilt gamla och ofta har ett stort lövinslag.

Bevarandemål

Att området utvecklar samma karaktär som skötselområde 1, d.v.s. är dominerat av gammal lövskog men med ett visst inslag av äldre barrträd. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen därmed blir olikåldrig. Skogen ska ha en öppen karaktär så solens strålar kan nå stammar, lågor och markytan, för att gynna markens örter och insekter. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling. Totalt ska arealen med denna karaktär uppgå till ca 28 ha, då inbegrips förutom detta skötselområde även 1, 4 och 5.

Skötselåtgärder

Området ska regelbundet gallras/röjas från uppväxande barrträd för att på så vis bevara, och även öka, andelen löv i området. Notera att ett visst inslag av barrträd accepteras så länge som lövträden dominerar. Gallringarna ska helst ske manuellt då marken troligen lätt skadas om maskiner används, dels på grund av topografin men också för att den på många ställen är fuktig.

Skötselområde 4: Yngre granskog

Beskrivning

Området, som utgörs av en 0,5 ha stor yta i områdets nordöstra del, är idag bevuxet av en tät granplantering av några årtiondens ålder. Här finns idag inga naturvärden att tala om.

Bevarandemål

Att området utvecklar samma karaktär som skötselområde 1, d.v.s. är dominerat av gammal lövskog med ett visst inslag av äldre gran. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen därmed blir olikåldrig.

Skogen ska ha en öppen karaktär så solens strålar kan nå stammar, lågor och markytan, för att gynna markens örter och insekter. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling. Totalt ska arealen med denna karaktär uppgå till ca 28 ha, då inbegrips förutom detta skötselområde även 1,3 och 5.

Skötselåtgärder

Granplanteringen ska avvecklas. Det som tagits ner bör fraktas bort så det inte kväver markfloran. Det löv som därefter spontant växer upp ska gynnas, främst genom att uppväxande gran tas bort. Om det visar sig att lövet hämmas på grund av betet från älg, kan ytan också stängslas in under en tid till dess att lövet når över beteshöjd.

Skötselområde 5: Hyggen

Beskrivning

Hyggerna upptar totalt 2,5 ha, fördelat på några mindre ytor i reservatets östra del. Här finns idag inga naturvärden att tala om.

Bevarandemål

Att området utvecklar samma karaktär som skötselområde 1, d.v.s. är dominerat av gammal lövskog med ett visst inslag av äldre gran. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen därmed blir olikåldrig.

Skogen ska ha en öppen karaktär så solens strålar kan nå stammar, lågor och markytan, för att gynna markens örter och insekter. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling. Totalt ska arealen med denna karaktär uppgå till ca 28 ha, då inbegrips förutom detta skötselområde även 1, 3 och 4.

Skötselåtgärder

Det löv som spontant växer upp ska gynnas, bl a genom att merparten av den yngre gran som växer upp tas bort. Troligen behövs ytorna i skötselområdet också stängslas för att freda lövet från älgbete till dess att det når över beteshöjd.

Skötselområde 6: Friluftsliv och anläggningar

Beskrivning

Området har troligen, fram till dess att reservatet bilades, främst nyttjats för friluftsliv av ägarna till de fritidshus som ligger längs med Norra Ockrans östra strand. Till husen har man tagit sig via båt och de stigar som korsar reservatet och angör vägen i öster.

En av dessa, vilken löper strax söder om fastigheten Kärvsåsen 83:1, nyttjas också som skoterled av den lokala skoterklubben. I något fall tar man även sitt vatten från vattendrag i reservatet (Kärvsåsen 3:20 och 3:12).

Mitt i reservatet, i vad som tidigare var fastigheten Kärvsåsen 3:9, står ett förfallet fritidshus samt de nedersta stockvarven på en stuga som aldrig färdigställts.

Besökare till reservatet når det via skogsbilvägar från Silvberg eller Lenåsen. Längs den väg som utgör reservatets östra gräns löper vandringsleden Siljansleden.

Bevarandemål

Närheten till bebyggda områden och vandringsled motiverar att reservatet ska tillgängliggöras som ett klass 2 objekt enligt Naturvårdsenhetens 'Informations- och tillgänglighetsplan för naturreservat'. Detta innebär att där ska finnas en tydlig entré med informationsskylt, rastplatser ska vara anlagda samt att det ska finnas vägvisning från enskild väg till reservatet.

Arbetet med att tillgängliggöra området bjuder dock på många utmaningar.

Den branta topografin i reservatets södra delar gör leddragning problematisk.

Längre norrut finns endast få 'naturliga' stigar in i området från vägen i öster, och de som finns leder in över hyggen eller ner till bebyggelsen vid stranden.

I utkastet till denna skötselplan lämnades ett förslag på placeringen av entré, led och rastplats. Förslagen vann dock inget gillande hos fritidshusägarna i området.

Ett nytt, genomarbetat, förslag var dessa ska placeras kräver dock fältarbeten under barmarksäsong och detta skulle försena bildandet av själva reservatet.

Därför får förvaltaren själv uppdraget att ta fram ett förslag på detta. Det som presenteras nedan ska endast ses som uppslag som förvaltaren bör undersöka.

Ett uppslag som kan justeras, eller ratas, om förvaltaren finner detta lämpligt.

Om förvaltaren finner att det blir svårt att hitta lämpliga sträckningar för leder samt placering av rastplatser och entré är denne fri att deklassera reservatet till

ett klass 3 objekt enligt ovan nämnda plan. Om så sker räcker det med att reservatets gränser markeras ut och en informationsskylt sätts upp i anslutning till väg.

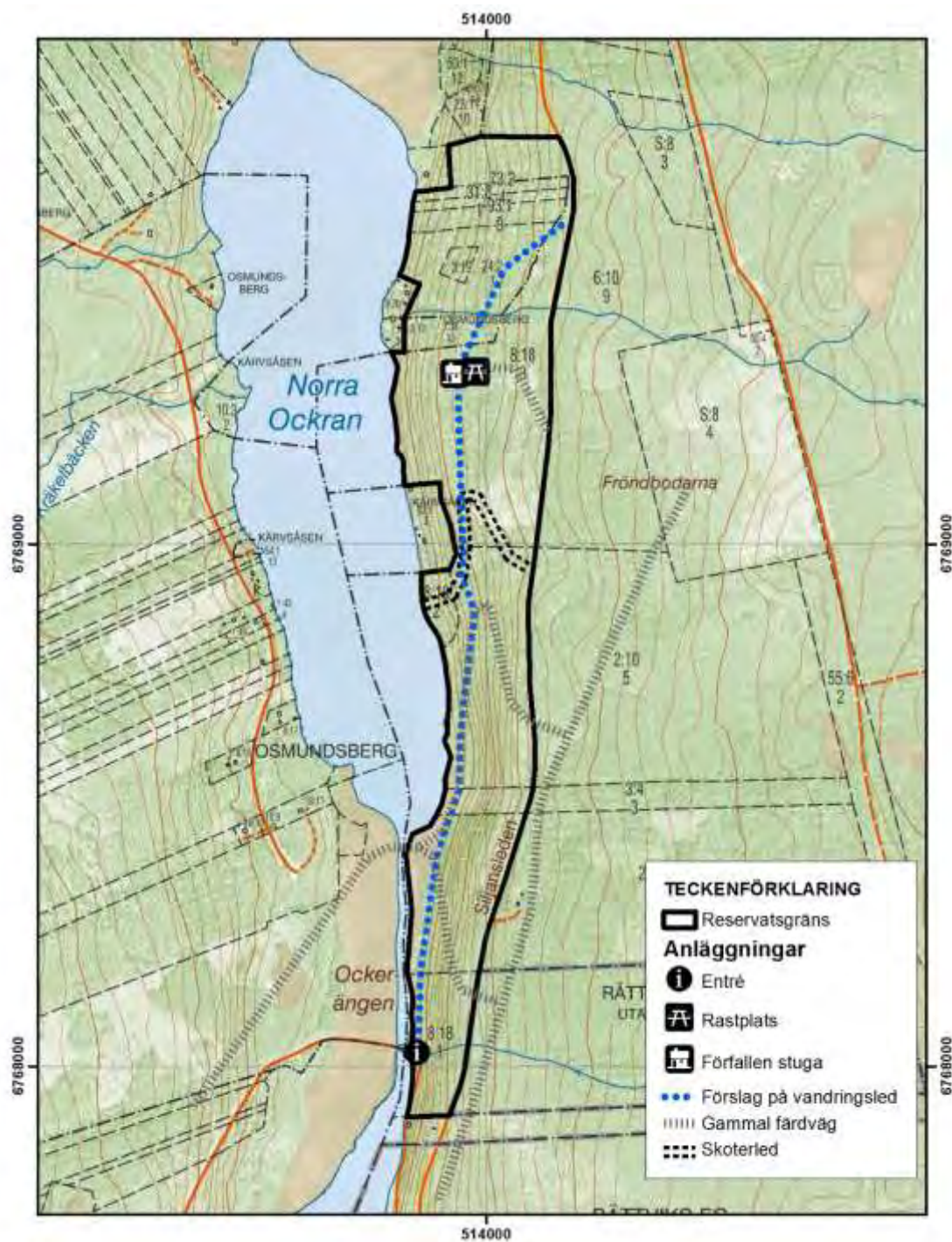
Skötselåtgärder

Reservatets gräns ska märkas ut i terrängen. Information om reservatet ska sammanställas så det finns att tillgå via Länsstyrelsens hemsida och foldrar.

En skylt som visar vägen till reservatet föreslås sättas upp vid infarten från väg 301 mot Silvberg i Boda kyrkby (koordinat 6765120- 511370). Direkt efter att denna väg passerat över sundet mellan Norra och Södra Ockran, löper den in i reservatets sydligaste del. Denna plats (koordinat 6768030-513850) skulle kunna utgöra en lämplig entré till reservatet. Här finns redan störda ytor som skulle kunna iordningställas till en informationsplats och kanske även en mindre parkeringsyta för 2-3 bilar.

Platsen skulle också kunna bli utgångspunkten för en led genom området, vilken samtidigt skulle erbjuda en alternativ sträckning av Siljansleden. På kartan i figur 2 visas ett förslag på hur en sträckning för en sådan led skulle kunna se ut. Det bör dock nämnas att det finns gamla färdvägar genom området, se figur 2, vars sträckningar kan tjäna som alternativ till den ovan föreslagna. Om förvaltaren väljer att försöka upprätta en led är det viktigt att det sker i samverkan med såväl förvaltarna av Siljansleden (Rättviks kommun), fritidshusägarna längs Norra Ockrans strand samt Rättviks skoterklubb.

Det förfallna fritidshus, som står på vad som tidigare var fastigheten Kärvsåsen 3:9, ska rivas (koordinat 6769330- 513930). Platsen skulle kunna nyttjas för att upprätta en rastplats på den led som föreslås ovan. I anslutning till den förfallna stugan finns även en icke färdigställd byggnad utan tak. Stockvarven på denna skulle möjligen kunna användas för att iordningställa bänkbord eller andra faciliteter på rastplatsen. Om stockarna inte kan nyttjas till detta bör de lämnas kvar på platsen så de kommer till nytta för reservatets vedlevande organismer. Alla ting som omtalas ovan finns utmärkta på kartan i figur 2.

Figur 2: Anläggningar i Stängslets naturreservat

Jakt

Jakten förvaltas av Bingsjö-Boda viltvårdsområde. De inskränkningar som rör jakten begränsas till att nya permanenta konstruktioner i anslutning till jaktpass inte får skapas, att bedriva jakt med fälla inte tillåts (minkfällor dock undantagna) samt att det inte blir tillåtet att utfordra djur eller lägga ut åtel (med undantag för att lämna kvar ränta efter skjutet vilt).

Dokumentation och uppföljning

Dokumentation

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning

Bevarandemål

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplan ska göras som underlag för utvärdering av om syftet med reservatet uppnås. Uppföljningen genomförs av Länsstyrelsen. Uppföljning kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus.

Restaureringsåtgärder

Uppföljning av alla restaureringsåtgärder ska göras på initiativ av förvaltaren, i samverkan med funktionen för områdesskydd vid länsstyrelsen.

Övriga skötselåtgärder

Förvaltaren ansvarar för att följa upp genomförda skötselåtgärder.

Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Åtgärd	Prioritet	Mål med åtgärden	När	Var	Frekvens
Uppmärkning av reservatsgräns	1	Synliggöra reservatsgräns	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
Anlägga entré med informationsskylt och ev parkering	1	Ökad tillgänglighet	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
Folder och webbplats	1	Ökad tillgänglighet	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
Gallring av gran för att gynna löv	2	Bibehålla naturvärden	Inom 2-5 år	Skötsel område 1 och 3	Återkommande åtgärd
Stängsling av ungskog så lövet ej betas ner av älg	2	Tillskapa naturvärden	Inom 2-5 år	Skötsel område 5	Vid behov
Riva förfallet fritidshus	2	Sanering	Inom 2-5 år	Se karta	Engångsåtgärd
Utreda möjligheter att iordningställa led samt rastplats i området	2	Ökad tillgänglighet	Inom 2-5 år	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
Avveckling av yngre granbestånd	3	Tillskapa naturvärden	Inom 5-10 år	Skötsel område 4	Engångsåtgärd

Hur man överklagar hos Regeringen

Den som vill överklaga ska skriva till Regeringen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen. Postadressen är Länsstyrelsen, 791 84 FALUN. Besöksadressen är Åsgatan 38 i Falun.

Överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. Annars kan överklagandet inte prövas.

Överklagandet ska innehålla

- * vilket beslut som överklagas, till exempel genom att ange ärendets diarie-nummer 511-2828-2012,
- * varför klaganden anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt,
- * hur klaganden vill att beslutet ska ändras.

Klaganden ska även ange

- * namn, adress och telefonnummer.

Överklagandet ska vara undertecknat av klaganden. Om ombud anlitas kan i stället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt för ombudet sändas med.

Handlingar eller annat som klaganden anser stöder överklagandet bör sändas med.

Överklagandet prövas av Regeringen. Om Länsstyrelsen inte ändrar sitt beslut som klaganden begär och överklagandet kommit in i rätt tid kommer det att sändas över till Miljö- och Energidepartementet.

Ytterligare upplysningar kan lämnas av Länsstyrelsen, telefon 010-225 00 00.